

da Oberstskoledirectorens Pligt at holde igjen, men derved, at Lærere blev indførte, som Forholdet til § 13 at staae uafgjort. Der eksisterer en kongelig Resolution af 4de November 1859 om denne Sag, og dennes Post 4 vil jeg tillade mig at meddele det ærede Thing. Der staaer i denne Resolution, at det har behaget Hans Majestæt Kongen under 4de dennes allernaadigst at resolve 1) . . . 2) . . . 3) . . . og endelig 4), at da der har bestaaet en Examen, — nemlig for Lærere — hvorved de erholdt Afgang til at ansættes som Lærere i alle Sag i Pigeclasser, saavel i som udenfor Hovedstaden, bestemmes, der, at det, for at en Post, der hidtil har været besat med en Lærer, for Fremtiden kan besættes med en Lærerinde, udfordres, at vedkommende Kantsberettigede Myndighed har givet sin Samtykke dertil, forinden der ansættes en Lærerinde. Denne Post fortolker Ministeriet nu saaledes, som om der indeholdtes en Bestemmelse om, at Lærere med Hensyn til Oplysning paa høiere Gage i Et og Alt skulde stilles paa lige Fod med Lærerne, idetmindste maa jeg troe dette efter en Sag, der forinden verserer mellem Svendborg Rådsheds Communalbestyrelse og Ministeriet. Jeg kan slet ikke see — men det er rigtignok et juridisk Spørgsmaal, og jeg vil gjerne erkjende min Mangel paa Sagkundskab i saa Henseende — og Svendborg Communalbestyrelse kan da heller ikke see, at denne Bestemmelse fastsætter. Noget om, hvorledes Lærere og Lærernes Forhold skal være med Hensyn til disse Gageklasser. Det forekommer mig ikke, at der ligger en eneste Smule deraf i selve Bestemmelsen. Jeg vilde dog mindre gjøre opmærksom paa, at man har vedtaget denne Fortolkning, thi selv om det er en urigtig Fortolkning, kunde maaskee ogsaa Oberstskoledirectoren have gjort sig skyldig i en saadan, men jeg vil gjøre opmærksom paa, at man saaledes holder sig til Bogstavet, at man slaar op i sine Love, hver Gang der forekommer et Spørgsmaal, som vedrører Skolerne, og dette har man gjort med Hensyn til Svendborg. Man har der fundet paa, at det vilde være til Fordeel for Kommunen at adstille Skolen i en Dreng- og Pige-skole; der er gjort et Forslag om Oprettelsen af en saadan, hvori man

vilde have Lærere, og man havde beregnet, at der ved Ansættelse af Lærere kunde bespares en eller to Gager; saaledes er Stridspunktet opstaaet. Jeg vil nu ikke sige, at Ministeriet, hvad det Juridiske angaaer, har afgjort Sagen paa urette Maade; thi det forstaaer jeg ikke; men hvad der er Hovedsagen, og hvad der aldrig kunde være skeet, naar man havde haft en Oberstskoledirector, det er, at man ikke har forhandlet personlig med Kommunen, som man skulde have gjort, og som man har gjort ved tidligere Leiligheder. Man har endog sendt Oberstskoledirectoren i specielt Erinde for at undersøge Forholdene paa et bestemt Sted, inden man tog sin Afgjortelse. Havde man gjort dette her, havde der været Rimelighed for, at der kunde være kommet et hurtigere og for Kommunen ønskeligt Resultat tilstede; men nu staae begge Parter skarpt imod hinanden og brevveksle med hinanden. Hvilket Resultat man er kommen til med Hensyn til denne Sag, skal jeg lade være usagt. Jeg troer imidlertid, at der, i hvad jeg allerede har tilladt mig at anføre, ligger tilstrækkelig Oplysning om, at Oberstskoledirectorpostens Afstiftelse paa ingen mulig Maade er gavnlig for Almueskolevæsenets Fremme. Jeg bringer atter i Erindring, at det er Oberstskoledirectoren, hvem det er paalagt at udarbejde Planer og forberede Reformen paa Almueskolevæsenets Omraade. Det er ham, der skal kontrollere de Bønderhøstoler, hvortil der hvert Aar bevilges store Summer, og han har stadigt gjort det; han har gjort Reiser til dem, og jeg har seet Indberetninger derom. Det er fremdeles ham, der skal ordne Forholdet til de private Skoler, og det er saaledes lutter Detailspørgsmaal, vedrørende Undervisningsvæsenet, han skal bestæftige sig med. Der er endnu mange andre Detailspørgsmaal, som det her vilde være uoverkommeligt at gaae ind paa; men der er dog eet saadant, som jeg fremdrog under 1ste Behandling, og som jeg skal komme tilbage til, fordi jeg nu er bedre oplyst derom end dengang; det er Rescriptet angaaende Retstrivningen. Jeg begynder med at udtale den Erkjendelse, at det har været rigtigt af Ministeriet at bestemme Noget i denne Henseende, at det er rigtigt, at der kommer en fast Regel for, hvorledes Retstrivningen bør